

... A PAK PŘIŠLO RÁNO

Jedno téma, třiadvacet různých pohledů.

Sborník nejlepších příspěvků
literární soutěže OSKar 2019.

... A PAK PŘIŠLO RÁNO

Sborník literární soutěže OSKAR 2019

Vydal Martin Kolářek – E-knihy jedou, v roce 2019

Sestavili: Pavel Mondschein, Martina Máta Nosková

Texty © Kolektiv autorů 2019

Obálka, grafická úprava, ilustrace © Martina Máta Nosková 2019

ISBN 978-80-7644-216-0

Literární drbna 11/2018

OSKAR 2019 VYHLÁŠEN!

V internetové komunitě byla vyhlášena literární soutěž.

Facebooková komunita ožila novou výzvou - dva její členové PM a MMN vyhlásili historicky **první ročník prestižní literární soutěže OSKAR!** Téma tohoto ročníku je **...A PAK PŘIŠLO RÁNO.**

Zúčastnit se může každý bez rozdílu věku, kdo udří pířo nebo klávesnici, a to ve dvou kategoriích - **próza (0,1-30 NS) a poezie. Žánr není omezen.** Termín odevzdání prací je **31. 3. 2019.**

Nejlepší z nejlepších zvolí sami čtenáři. Vyberou

10 postupujících povídek a 5 básní, které pak budou vydány ve sborníku. Hlasování končí 31. 5. 2019 a hlasovat může každý člen facebookové komunity.

Při porušení pravidel je účastníkům vyhrožováno **SLANEČKEM,** jak ale bude tato exekuce vykonána, nebylo upřesněno. Přejeme všem čtenářům hodně štěstí v tomto velkém literárním klání!

-LD

OBSAH

GIN Lucie Ortega	7
MEZI ŘÁDKY Monika Fišerová	16
TAK TROCHU SENTIMENTÁLNÍ... Petra Langová	21
VÁLEČNÁ HRDINKA Rosana Zvelebilová	23
LÁSKA V DOBÁCH CHOLERY Dominik Landsman	41
HODINÁŘ A MYŠ Andrea Pořízková	45
TY JSI S NÁMI TEHDY NEŠEL Theo Addair	72
POLARIS Jiří Vondrovic	74
ŠMOUHA V OKU Tomáš Marton	95
ČAS HVĚZD Andrea Pořízková	104
KURZ TVŮRČÍHO OPISOVÁNÍ Lucie Peřinová	106
PROSÍM, OZVI SE! Markéta Koryčanová	131
ČERNÝ Lea Koudelová	135
JAK VE ŠPATNÝM VTIPU Lucie Peřinová.	156
MELICHAROVA SMYČKA Pavel Mondschein	160
MAJÁLES Marek Kožušník	188
TROJE DVEŘE Kamila Prášková	191
BUBÁCI A VÍLY Jana Žirafice Fialová	211
POŘÁD TU JSI Monika Fišerová	219
PROSTITUTKA ODSUZUJE SPOLEČNOST Pavel Kantner	222
PO NOCI PŘIJDE RÁNO Jana Žirafice Fialová	249
ZNOVU DO TĚ PRŮRVY Martin Koláček	252
CHCÍPČÁRA Kristýna Dostálová	262

DŮKAZNÍ MATERIÁL - evidenční karta

Č. D. 0056974/2019

NÁZEV	SLANEČEK
PODEZŘELÝ	PMI ORBIVIKATOR GOUPES OSKAR 2019
Popis důkazu:	14.9.2019 DŮKAZ ZUKVIDOVÁNÍ (KRAVIL SE)
METVA: WAGOLENA DUBA	
DZUH: PSTRUH ŽEŤOTI OBELNY	
Okolnosti zadržení:	NALEZEN V DOMĚ PODEZŘELÉHO DLE SE VÝPověDI SVĚDKŮ TULO VYHLEDÁVANO V PROPLASKUTÉM SLANEČKEM
Dne: 15.5.2019	Podpis:

Padělání dokladu se trestá.

GIN

Lucie Ortega

Broža nebyl bezdomovec. Nebyl. Bezdomovec od slov *bez-domova* je někdo, kdo nemá domov. A Broža jich měl hned několik. Třeba ten byt v domku s výhledem na řeku a večerku, kam si chodíval pro pivo a cigarety. Byt, ze kterého ho vystěhovala jeho stará jen proto, že měl více než dobrý vztah k alkoholu. Anebo to možná bylo tím, že měl více než špatný vztah k práci. Nebyl si už jistý, pod jakou záminkou mu tenkrát sbalila kufry. V jeho bytě teď bydlel jakýsi právník, nekuřák, a ještě ke všemu abstinent. Broža měl chuť si odplivnout a pokřižovat se, kdykoliv na něj pomyslel. V každém případě by v těchto dnech v jeho posteli bylo poněkud těsno. A Broža potřeboval svůj prostor.

Trvalý pobyt měl momentálně hlášený na obecním úřadě. Tam mu chodila pošta. Ale spát se tam nedalo. Ženské z úřadu sice pod stolkem na informační letáky ubytovaly toulavou kočku, ale Brožovi nocleh nikdo nenabídl.

No a pak tu byl ten flek na nádraží. Flek bylo to správné slovo, protože Brožovo skromné obydlí z kartonových krabic a kusu dřevotřísky, situované v malebném prostoru mezi šeríky za nástupišťem číslo dva, se u místních setkávalo s podobným zacházením jako kuří oko uprostřed chodidla - víte, že tam je, ale usilovně předstíráte, že si jeho tiché existence vůbec nejste vědomi. Tedy až do chvíle, než s křečovitým úsměvem vyrazíte na kožní, aby vás toho nevíтанého rezidenta zbavili. Ovšem po zákroku často zjistíte, že jste se radovali zbytečně. Ani se nenadějete a obtěžující element je zpět. A stejně to bylo i s Brožou. Párkrát se ho pokusili přestěhovat, ale on se nakonec

vždycky vrátil sem. Broža tedy nebyl bezdomovec, nýbrž dlouhodobý obyvatel nádraží.

Na nádraží se mu líbilo. Necítil se tu tolik sám. Každé ráno zpozvzdálí sledoval lidi čekající na vlak. Jejich rozespalé tváře, opuchlé oči a kyselé výrazy mu byly tak důvěrně známé, jako by hleděl na své nejbližší. Samozřejmě, že ho všichni ignorovali, ale to se stává i v lepších rodinách. Pamatoval si každého z nich, a přestože oni o tom bezpochyby neměli tušení, Broža cítil, že ho k nim pojí nějaké neviditelné pouto. A navíc po nich občas zůstaly v koši zbytky.

A tak je každé ráno vyprovázel pohledem na cestě k vagónům, které je odvážely za prací. Co se Broži týkalo, mohly je zrovna tak odvážet do jiné galaxie. Vše, co se ocitlo za hranicemi jeho nádraží, pro něj přestávalo existovat. Svět tam venku dávno ztratil smysl. A ztratil ho jenom proto, že Broža až příliš pozdě pochopil, že svět nikdy žádný smysl neměl, a tudíž neměl ani co ztratit. Ne, svět byl vždycky celý na hlavu.

„To mi vysvětlí,“ vyzval jednoho horkého letního odpoledne Honzu Tománků, majitele večerky, co mu sem tam ze známosti dal zadarmo krabicáka nebo jídlo s prošlým datem spotřeby. „Táta mi vždycky říkal, že s mým mozkiem to daleko nedotáhnu, tak mám držet hubu a makat. Tak jsem celý život držel hubu a makal. A kde jsem skončil? To je nějaká spravedlnost?“

Honza Tománků tehdy jen típl cigáro o špinavý sokl své večerky a vědoucne odpověděl: „Jo, kamaráde, život je boj a jak si kdo ustele, tak si lehne.“

A zalezl zpátky do večerky, která mu vynesla na byt, auto, chatu na horách a prsatou černovlásku s gelovými nehty.

„Co ty víš o životě?“ brblal si Broža, zatímco se šoural zpátky na nádraží. Život není boj. Život je nevěrná mrcha, co dává tomu, kdo má víc.

Protože už neměl práci, většinu času seděl. Seděl na svém fleku na nádraží, což bylo lepší, než sedět třeba v base. Broža se považoval za slušného člověka a kriminálu se vyhýbal, ačkoliv představa ubytování s plnou penzí a animačními programy ho lákala. Zatím

však zdárně odolával. Aby neseseděl celý den, dělal si krátké pochůzky. Třeba k večerce, k parčíku u řeky, kam chodil občas krmit kachny zbytky tvrdého pečiva, k popelnicím za restaurací, kde onehdá našel rozbitý slunečník, co mu v létě tak dobře posloužil, a někdy jen tak stál na mostě a pozoroval okna svého bytu doufaje, že zahlédne svoji starou. Málokdy se mu poštěstilo, ale jednou spatřil chlupatá záda právníkova, po čemž pozorování zanechal. I tak se mu ten pohled nenávratně vryl do paměti. Nakonec si vytvořil rutinu, díky níž mu dny ubíhaly vcelku rychle. Kam ubíhaly, netušil. Stejně jako netušil, kam mířil on sám. Budoucnost začala být stejně relevantní jako lochneska – někdo v ní možná věřil, ale on ne.

Nejhorší byly večery. Nádraží se opět zaplnilo lidmi. Lidmi, kteří se vraceli domů. Domů k rodinám. Tehdy bylo Brožovi úzko a i víno najednou chutnalo jak šťovík a nemělo dost síly, aby mu pomohlo zapomenout – na život, na to, co bylo, ale především na sny, na to, co kdysi mohlo být, ale dnes bylo nenávratně ztraceno. Děti se v těch snech objevovaly často. Těšil se, jak si jednou bude se svými caparty hrát, stejně jako si hrával se svou neteří, dokud se rodina jeho sestry nepřestěhovala a nepřestala s ním komunikovat. Jak šel čas, snů ubývalo. Shazoval je jako strom listí na podzim. Doufal, že bez jejich tíhy bude lehčí, šťastnější. Ale nebyl. Jako ten strom bez listí byl prostě jen... prázdný, holý.

A bylo to právě jednoho podzimního večera, kdy na něj tíha jeho bezútešného údělu dopadala drtivěji než jindy a Broža se rozhodl, že víno je dobrý grunt, ale něco tvrdšího to jistí. Vydal se tedy za malebného soumraku provoněného spadáním listím k popelnicím za restaurací. Štěstí mu přálo, a tak po chvilce štrachání a hrabání objevil láhev ginu, ve které ještě zbývalo pár loků. Spokojeně si ji zasunul do dopaží a zamířil zpět na nádraží.

Uvelebil se ve své kartonové sedačce, a zatímco pozoroval, jak se pod tmavnoucím nebem rozsvěčují lampy a poslední cestující se trousí z lokálky směrem k východu, otevřel láhev. Chvilí převaloval tekutinu na jazyku a pak se zavřenýma očima polkl. Hmmm... Když oči znovu

otevřel, aby zjistil, kolik v lahvi zbývá, s překvapením postřehl, že není sám. Několikrát zamrkal, aby se utvrdil, že ho zrak nešálí, a zaostřil na individuum, které se na něj usmívalo z blízkosti jednoho metru. Broža přišel o řeč. Tolik si zvykl, že si od něj ostatní lidé drží odstup – několik metrů a nejlépe proti větru – že si teď málem sám odsedl. Zachoval ale chladnou hlavu. Postava sedící vedle něj v tureckém sedu měla na hlavě turban. *Uprchlík!* pomyslel si Broža a vše hned začalo dávat větší smysl.

„Jestli hledáš něco k večeři, kamaráde, tak tě musím zklamat,“ řekl nahlas s náznakem lítosti. „Ale klidně tu můžeš přespat.“

Chlap v turbanu si zkřížil ruce na prsou, poklonil se a pravil: „Děkuji, pane, večeři nehledám a spát nepotřebuji.“

Broža si pomyslel, že jeho návštěvník se nějak rychle naučil česky, ale zeptal se jen: „Mno a co tu teda pohledáváš?“

„Jsem tu, abych ti splnil tři přání,“ oznámil mu s další úklonou chlap v turbanu a usmál se.

„Cože to?“

Broža si strčil prst do ucha a trochu tam s ním zakvedlal, než se naklonil blíž.

„Tři přání ti splním,“ opakoval chlap hlasitěji. Jeho úsměv trochu povadl a už se neukláněl, ale zato významně ukazoval na ruce tři prsty.

„Houby,“ odfrkl si Broža. „Proč bys to dělal?“

„Otevřel jsi moji láhev, to my džinové tak děláme.“

„Ty jsi džin?“ zopakoval nedůvěřivě Broža a přiblížil si k očím láhev, aby si ji mohl znovu lépe prohlédnout. Vypadala úplně obyčejně a vůbec ne jako objekt, do něhož by se dal nacpat ten chlap, co vedle něj seděl. Ani kdyby byl zkomprimovaný.

„Ano, jsem džin a mé jméno je Gin. K tvým službám, pane,“ uklonil se znovu chlap, co si myslel, že je džin Gin.

Broža se podrbal ve vousech. „A jak ses dostal do týhle lahve?“ Nevybavoval si, že by Alladin našel úslužného ducha v láhvi s chlastem, ale kdo ví, jak to tehdy doopravdy bylo?

„Svět je plný záhad, pane,“ zazněla tajemná odpověď a Broža jen pokrčil rameny.

„Hm,“ udělal duchaplně a začal si vyklepávat starou deku, že jako půjde spát.

„Klidně se natáhni, kamaráde,“ vybídl bodře džina. „Jak vidíš, místa je tu dost.“

„Dnes si tedy nic přát nebudeš, pane?“

Broža se roztrásl sípavým smíchem, který kvapně přešel v záchvat kašle.

„Přát!“ zopakoval, když znovu popadl dech. „Já bych si toho přál!“

„Nu, jen do toho!“ pobízeli ho džin Gin a tvářil se natěšeně.

„Hele, kručí mi v břicho – pořádný hrnec guláše s hromadou knedlíků by neuškodil,“ zasmál se znovu Broža. Smích ho ale přešel ve chvíli, kdy džin luskl prsty a na zemi se objevil velký hrnec zakrytý poklicí. Broža nedůvěřivě poklici nadzvedl a vykulil oči. Hrnec byl skutečně plný guláše. Husté, voňavé omáčky s velkými kusy masa a knedlíky tlustými jak podrážka od sněhulí. Broža nelenil, vytáhl z kapsy plastovou lžici, co před týdnem našel na chodníku u stánku s občerstvením, a začal se ládovat. Guláš byl vsutku vynikající, ať už se vzal odkudkoliv.

Teprve když byl hrnec z půlky prázdný, znovu ho zakryl poklicí a odsunul na později. Potom se otočil zpátky na chlapa v turbanu, co byl nejspíš vážně džin.

„Takže tři přání, hm?“ nadhodil rozšafně a spokojeně si poplácal pupek.

„Už jen dvě, pane,“ opravil ho džin. „Už víš, co si budeš přát dále?“

Broža zívá na celé kolo a ukázal světu slibně postupující paradontózu.

„Něco lepšího na spaní by to chtělo. V noci už je pořádná klendra. To víš, jak si kdo ustele, tak si lehne. Třeba takovej ten spacák jak na severní pól,“ zauvažoval. „To by bylo terno!“

Džin luskl prsty a Broža držel v ruce spací pytel tmavě šedé barvy. Nápis na etiketě, co visela na jezci jednoho ze zipů, se chvástal samými superlativy a prohlašoval cosi o extrémních podmínkách.

„Hm,“ udělal Broža uznale, když se do něj soukal, „v tomhle bych klidně vyrazil i do Himalájí.“

Jak to dořekl, stočil se i se spacákem do kolečka jako larva a usnul.

Srpek měsíce visel přímo nad budovou nádraží, když Brožu jako vždy probudil projíždějící noční rychlík, který tu sice nestavil, ale rámusu i tak dokázal nadělat až až. Počkal, než vlak přejede, vyhrabal se z pelechu a šel se vymočít do houští naproti přes koleje.

Když se vrátil zpátky na svůj flek, chvíli zamyšleně pozoroval měsíc a drbal se na zadnici. Neměl chuť jít hned znovu spát. Zato na gin by se chuť našla. Sáh po lahvi, otevřel ji a napil se. Tentokrát ho nepřekvapilo slyšet: „Tvé třetí přání, pane?“

Broža ve skutečnosti neměl v úmyslu si teď přát nic dalšího. Žaludek měl stále plný, až se mu kvůli tomu těžko spalo, v hrnci ještě zbývalo a zimou taky netrpěl. Přesto ale sotva se nadechl, džin mu skočil do řeči.

„Jistě si své třetí přání budeš chtít řádně rozmyslet, když je poslední. Tuším, že si vezmeš čas do rozbřesku, a teprve potom se rozhodneš. Máš přece jen na výběr z tolika možností! Neomezených možností...“

Džin na něj zpod turbanu vrhal významné pohledy, a tak Broža jen napůl přikývl a napůl pokrčil rameny.

„Proč by ne.“

Byl rád, že může svého návštěvníka trochu pozdržet a třeba i vtáhnout do nějaké konverzace. Dřív ho moc bavilo vést filosofické rozprávky s chlapama v hospodě, ale od té doby, co se stal rezidentem nádraží, cítil, že jeho komunikační dovednosti jaksi zakrňují, o schopnosti filosofovat ani nemluvě. To se holt stává, když člověk klábosí převážně sám se sebou.

Nevěděl, jak začít, a ticho už mu bylo dlouhé, a tak si odkašlal. A mlčel dál.

„Co bys ty řekl, že si mám jako ještě přát?“ zeptal se nakonec, když ho nic jiného nenapadlo.

Džin, který celou dobu trpělivě seděl v tureckém sedu s rukama složenýma v klíně, se zatvářil překvapeně.

„My nesmíme radit, to by pak neplatilo. Přání má být jen tvoje. Má odrážet nejhlubší touhy tvého srdce.“

A z nějakého důvodu hodil kritickým očkem po hrnci s gulášem.
„Hm, hm. A říkáš cokoliv, jo?“

„Cokoliv.“

Broža se bezradně podrbal ve vousech.

„No a co si tak lidi přejou?“

„Třeba palác.“

Broža si pohrdavě odfrkl.

„Lidi jsou hamižný. Kdyby si aspoň přáli dobře placenou práci, ve který nebudou muset nic dělat. Třeba jako v tý politice. Ale to ne.“

Džin na něj s křečovitým úsměvem pouličil oči, jako by mu chtěl něco říct. Nejspíš, že ho bolí břicho. Brožu taky bolelo – z toho guláše.

„Kdybys potřeboval víc-co, tak tamhle naproti v křoví. Mám tu přísný hygienický pravidla. A kus toaletáku se ještě najde,“ dodal hrdě.

Džin neodpověděl, a tak se mezi nimi opět na dlouho rozhostilo ticho.

„Je fajn mít kamaráda,“ nadhodil najednou Broža. „Víš, někoho na povídání. Někoho, kdo bude smutnej, až umřu. Jo, člověk po sobě chce něco zanechat. Ale po mně tu zůstane jen tahle hromada harampádí a kadidůlek v křoví. Ani pes neštěkne. Možná těm kachnám se zasteskne, ale jinak...“

Mávl rukou a znovu upil z lahve.

„Vidím, že ti vrtá hlavou, jak bys mohl zvrátit svůj neblahý osud,“ nabídl džin nápomocně.

Broža na něj zamžoural.

„Ale ne, jen si říkám, kdo tu pak ten bordel uklidí, až budu já prdět do hlíny. Ne že bych teď prděl někam jinam.“

„Hm, takže přemýšlíš, jak bys mohl prospět světu!“ pokračoval spěšně Gin. „To je skvělé! A jaké štěstí, že máš ještě jedno přání, které...“

„Nemáš cigáro?“ přerušil ho Broža, jehož to filosofování začínalo nudit.

„Nikoliv,“ ozval se džinův opatrný hlas. „A určitě to nebude tvé přání!“

„A proč by ne?“ podivil se Broža.

„Rozbřesk!“

„A no jo pořád. Beztak už bude za chvíli.“

Kývl směrem k východu, kde nebe skutečně začínalo blednout.

„Hele,“ začal najednou se škodolibým úsměvem na tváři, „co kdybych si přál, aby moje stará našla v posteli tarantuli? To bys taky dokázal?“

„Já dokážu splnit jakékoliv přání,“ odvětil džin slabě. Broža měl dojem, že se snad o jeho přítele pokoušejí mrákoty, a přemýšlel, jestli mohou džinové trpět na tlak.

„Tak jo, tarantuli,“ pokyvoval spokojeně, ale pak se zamračil. „Anebo radši né. Ten její právník je tak chlupatej, že by stejně nepoznala rozdíl.“

„A co kdyby sis přál něco... ehm... konstruktivního... pro sebe,“ pípl džin.

„Konstruktivního? Jako že něco ze stavebnin?“

Okolním šerem zaznělo rezignované zamručení.

„Co bručíš? Koukej, už svítá. Za chvíli se mě zbavíš. Ale teď kušuj a dívej se,“ napomenul džina. „Už jdou.“

A skutečně, na nástupiště se začali trousit první lidé – jeho dobří známí. Sledoval pohledem rusovlásku s dcerkou. Holčička si včera nesla plyšového hada. Dnes v ruce držela porcelánové prasátko a vesele poskakovala a tahala za ruku matku, která ji jemně napomínala, ať tolik neskáče a nekřičí. Pár lidí stojících okolo po dítěti vrhlo káravé pohledy, ale většina se věnovala novinám nebo mobilním telefonům a nedala se vyrušovat. Najednou prasátko vyklouzlo a spadlo na zem. Na oprýskaných dlaždicích starého nástupiště se rozletělo na milion kousků. Holčička začala srdceryvně plakat, jako by se jí právě zhroutil celý svět. Matka ji objala a začala utěšovat, zatímco ostatní kolem nich stále zírali do papírů a obrazovek.

Broža to celé sledoval a povzdychl si. Jak moc by si takovou holčičku přál! Klidně i s maminkou. Děvčátko se zatím začalo pokoušet posbírat všechny úlomky a zarytě maminku přesvědčovalo, že prasátko určitě půjde slepit. Matka držela v dlaních hrst střeptů a tvářila se bezradně.

Broža do sebe s dalším povzdechem obrátil zbytek ginu a řekl: „Přeju si, aby bylo to prase zas celý.“

Vyslovil to dřív, než ho džin stačil přerušit. A tak ten jen luskl prsty a zmizel.

Holčička přestala okamžitě plakat a ohromeně hleděla na prasátko, které leželo v matčiných rukách jako nové. Ona i její maminka radostně švitořily jako ptáci za letního rána. Nedokázaly pochopit, jak se to mohlo stát. Broža to vše sledoval a usmíval se pod vousy. Pak přijel první vlak, naložil všechny cestující a znovu odjel. Nádraží bylo prázdné. Broža osaměl.

Odložil prázdnou lahev od ginu, podrbal se na zadnici a znovu se uvelebil v pelechu, aby dohnal, co v noci zameškal.

O autorovi

Lucie Ortega se narodila v Praze roku 1985. Vystudovala ekonomii, aby zjistila, čím se živit nechce, a raději se začala věnovat rozvoji a vzdělávání dospělých – především formou koučinku a zážitkové pedagogiky. Pod pseudonymem Lorena kreslí fotorealistické portréty. Ráda cvičí jógu a zajímá ji psychologie, mytologie a pár dalších věcí končících na -ie. Psaní se jí drží už dlouho. Většina jejích děl se nese ve stylu magického realismu nebo fantasy. Je autorkou několika povídek a psychologického fantasy románu Strážci Pečeti a navazujících dělů. Když zrovna nepíše ani nekreslí, tráví čas s rodinou v přírodě nebo na cestách.

MEZI ŘÁDKY

Monika Fišerová

Tlumené světlo lampičky šplhalo po zdech pokoje a rozhánělo tmavé stíny do všech jeho koutů. Ticho protínalo rychlé a pravidelné cvakání kláves psacího stroje. Petrovy prsty s napětím kličkovaly mezi úhozy, úprkem mířily ke svému cíli. Neztratit dech, vydržet. Poposedl, aby ulevil tělu ztuhlému v křeči, dřevěná židle pod ním zaskřípala. Zatnul zuby, poslední slova se skládala hůř. Nakonec ale zapadla, prolнула do sebe tak, jak potřeboval. Klapot zpomalil v úlevné tukání, až umklkl úplně. Dopsal to. Šepot slov v jeho hlavě zmizel. Vážně to dopsal! Spokojeně se opřel a očima se zastavil na poslední větě. Konec, čekající na své narození měsíce, se před ním vyzývavě rozvaloval na závěrečných stranách. Poslední čtyři slova, která se tvářila jako naděje otevřená všemu.

Asi potřeboval její přítomnost, aby to zvládl dokončit. Text, který mu tak dlouho unikal, se vrátil spolu s Marií. Byla jeho múza i smrt.

Objal ho zvláštní smutek, protože konce jsou vždycky trochu smutné, když jim to dovolíme. Úleva ale byla silnější. Jediným douškem dopil whisky, co stála na jeho stole celý večer téměř netknutá. Zasloužil si ji. Cítil její pálivou stopu krkem do žaludku a druhou – otupující – do mozku. Alkohol je prý nástrojem spisovatelů. K ochromení pragmatické mysli a zachycení příběhů, co pulsují životem kdesi hluboko za ní. Na něho ale působil opačně. V alkoholovém opojení mu slova přišla zbytečná a prázdná, bylo jich všude kolem až příliš mnoho. Dotírala ze všech stran. Svět byl přehlcený slovy a každý za nimi viděl svůj vlastní úhel pohledu. On také. I Marie.

Před několika měsíci se k němu tiskla, šeptala o lásce a pak odešla. Asi jejím slovům rozuměl špatně. Dolil si whisky. Mohl si dovolit další sklenku, přece to konečně dopsal.

Protáhl ztuhlé paže, cítil, jak se jeho tělo pomalu probouzí z křeče. V tiché místnosti se ozývaly tóny, které do té doby nezačtyl. Tlumené melodie noci. Šepot slov, co se nesl ze svazků srovnaných ve staré knihovně u zdi. Miloval knihy. Příběhy vzdálených světů, které byly mnohem blíží, než se mohlo zdát, protože v každém z nich našel kousek sebe. Lidé čtou knížky, protože se jich dotýkají. Sbírají s nimi střípky svého já – ukryté v hlasech cizích autorů, jako by byly jejich vlastním. Srovnané hřbet ke hřbetu v symetrickém zástupu na polici vytvářely systém. Bezpečí a útěchu. Dávaly mu smysl poskládaný z útržků každé z nich, který mu jinak v životě tolik chyběl. Nahrazovaly mu matku, která zemřela, i otce, kterého nikdy nepoznal. Doplnovaly skládačku jeho osobnosti a absenci jistot, ukradené minulostí. Nahrazovaly mu Marii. Ona bolestně vystavěné uspořádání opět nečekaně rozjitřila, když se včera objevila za jeho dveřmi.

Bylo po osmé večer. Zrovna se chystal posadit k psacímu stroji, tak jako každý den. Pravidelný řád, který si nastavil a snažil se ho dodržovat. Většinou byl stejně k ničemu, protože počet zmačkaných papírů dalece převážil ty, které zaplnil slovy až do konce.

Otevřel dveře, málem ji nepoznal, vypadala jinak. Možná za to mohlo její opálení nebo vlasy, které byly o kousek delší. A světlejší – každé léto jí je vyšisovalo slunce. Volné pánské tílko měla zastrčené v džínových kraťasech. To se nezměnilo, pořád se schovávala v oblečení o poznání větším, než byla ona sama. Svůj půvab stejně nezakryla. Alespoň před ním ne, vnímal ho vždycky. Ve všech těch ránech, kdy odcházela do koupelny v jeho velikém tričku na nahém těle. I v představách, když tu nebyla. Ale teď tu je. Na jejím prsteníčku svítil bílý proužek po prstýnku, asi ho sundala před přícho-dem, hloupé gesto. Všimla si toho pohledu, hned jak vkročila dovnitř, a strčila ruku přistiženě do kapsy.

„Proč jsi přišla?“ Podíval se na ni tvrději, než zamýšlel, aby skryl překvapení, co kroužilo jeho žaludkem.

„Chtěla jsem vidět, že se máš tak dobře, jak jsi mi psal...“ usmála se. Pramen vlasů se jí uvolnil do obličeje. Měl chuť se ho dotknout, shrnout ho za ucho a líbat ji. Už je to tak dlouho, co cítil její polibek. Stiskl zuby, na čelisti mu vibrovaly svaly.

Otočil se ke kuchyňské lince. „Dáš si víno?“

„Jo, dám. Díky.“

Vytáhl tmavou sklenku na tenké stopce, co byla zastrčená vzadu ve skříni. Neměla ji ráda, ale jiná se použít nedala. Rozhlédl se po chaosu na lince. Kdyby věděl, že přijde, připravil by se na to.

„Píšeš tu knihu?“ Zvedla popsanou stránku z neuspořádané hromady listů na stole vedle psacího stroje. Znělo to spíš jako konstatování než otázka.

„Nalezněte, co milujete, a nechte se tím zabít!“ Věnoval jí dvojnásobný pohled.

„Cože?“

„Charles Bukowski.“ Usmál se pro sebe a nalil jí víno. Sobě whisky.

„Aha.“ Položila list zpátky a otočila se k němu. „Pořád se zlobíš?“

„Ne, proč?“

„Nevím, něco ve tvých odpovědích na zprávy... Myslela jsem, že už je to za námi.“

„Za námi?“ Došel až k ní, aby jí podal sklenku. Tak blízko, že se jejich těla téměř dotýkala. Zvedla k němu oči a on se do nich nehnutě díval. Úzký prostor mezi nimi naplnily vzpomínky, blízkost společných let, kterou těch pár měsíců odloučení přepsat nestačilo. Zdvihl ruku a pohladil ji po tváři. Palcem sklouzl k jejímu rtu. Pouhá představa polibku dokázala v jeho nitru vykřesat elektrizující touhu. Přelávala se tenkou škvírou mezi jejich těly a rozpíjela do prostoru. To odloučení ji jen znásobilo. Věděl, že ona to cítí stejně.

Do ticha se ozvala protivná melodie. Telefon v její kabelce se nervózně rozvíbroval. Omluvně se na něho podívala, vtiskla mu sklenku zpět do ruky a rozběhla se na chodbu pro mobil.

„Proč jsi tady, Marie?“ zeptal se znovu, když si vyřídila hovor s matkou.

„Chyběl jsi mi.“ Přešla zpět k němu.

„Mohla jsi zavolat, že přijdeš.“

„Rozmluvil bys mi to...“

Podívala se směrem k hromádce listů na psacím stole. „Povíš mi ten příběh?“

„Proč?“

„Protože bych ho chtěla znát,“ podívala se na něho přes okraj sklenice a sedla si na gauč.

„Je o holce, která opustila kluka bez jediného slova.“ Opětoval jí pohled a neuhnul.

„Třeba už byla slovy přehlčena?“

„Proč jim teda pořád přikládala takový význam?“

„To já nevím. Je to tvoje kniha.“ Vyzývavě ho pozorovala. „Možná ji tak dlouho odháněl, až odešla?“

„Neodháněl ji. Jen zrovna potřeboval psát! Ale ona to nechápala.“

„Třeba proto odešla, aby měl prostor...“

Ironicky se ušklíbl. „Nebo to prostě zmizelo. Znáš to, láska, vztah, kompromisy, co umí narůst do obludných rozměrů.“

„Vztahy nebývají dokonale uspořádané, Petře, trčí z nich nitky...“ Položila sklenku na stůl, vstala a přešla k němu. Z trička mu sundala pomyslné smítko. Nebo nitku? Usmála se tomu. Vzdálenost mezi nimi se znovu zkrátila. Byli jako dvě planety neustále obíhající kolem sebe, než dojde k jejich nárazu. Buď splynou v jednu, nebo vybuchnou. Dotkla se ho, aby zjistila, že to cítí stejně. Sklonil se k ní, pořád to tam bylo. Polibek smazal měsíce její nepřítomnosti a rozpačitých zpráv v útrobách telefonu. Přepsal všechn vztek a hádky, co byly stejně zbytečné jako ta poslední, kdy po ní hodil svůj snubní prstýnek a trefil dveře, jež se právě zavřely.

Dokud je dnes neotevřel. Židle zaskřípala do ticha, když se otočil, aby se přesvědčil o její přítomnosti. Pořád tam byla. Ponořená v pravidelné melodii dechu. Spánkem uvolněný obličej, zorničky za zavřenými víčky

neznatelně kmitaly. Asi se snažily zachytit tvary snového světa pohledem obráceným dovnitř. Svěšený koutek úst ke straně, na níž se její spící tvář propadala do polštáře. Chtěl se jí dotknout. Přitisknout k sobě její sny a vmáčknout ji do vět mezi začátek a konec. Uvěznit do příběhu, který bude plný nových kompromisů. Schoulenou drobnou postavu pod chlupatou dekou, kterou si koupili, když zařizovali tenhle byt.

Než usnula, stihla přečíst jen několik stran jeho rozepsané knihy. „Jak to skončí?“ zeptala se zvědavě. „Konec jsem ještě nenapsal.“

Za oknem se mihly první střípky paprsků, rozespálé oranžové záblesky se trhaly v žaluziích na okně a dopadaly na její spící tvář a popsané listy rozložené po gauči. Úlomky světla se proplétaly Mariinými vlasy a vytvářely stínové mapy na jejím obličejí. Jako by zkameněla v nekonečném prostoru mezi napsanými řádky a svítáním.

Otočil se zpět ke stolu a vytáhl poslední stránku uvězněnou za válcem psacího stroje. Konec. Čtyři slova, která se tvářila jako naděje otevřená všemu. A pak přišlo ráno... Slunce se objevilo na obzoru a zalilo pokoj probuzením. Někdy je konec začátkem příběhu.

O autorovi

Monika Fišerová se narodila roku 1982 v Brně – na půli cesty mezi Jižní Moravou a Vysočinou – kde střídavě bydlela a žije doposud. Vystudovala obchodní akademii, pracovala jako asistentka obchodu ve vinařském podniku a v současné době působí jako manažerka úklidové firmy. Literatura ji přitahovala od dětství, jako malá si psala a ilustrovala pohádky, v dospívajícím věku tvořila poezii do šuplíku a celý život si vede osobní myšlenkové deníky. V současnosti pracuje na prvním románu. Ve volném čase se věnuje rozmanitým výtvarným technikám, kde převládá textilní a akrylová malba.

www.facebook.com/MonaCreative

TAK TROCHU SENTIMENTÁLNÍ...

Petra Langová

Čtyři ráno. Žádná sláva.
Cigáro a hořká káva.
Zvuky zvenčí, jichž se lekám,
vzteky, že tu jak husa čekám,
až zazvoníš u mých dveří.
Sen, co mu jen blázni věří.

Tři roky a osm neděl.
Jestlipak jsi tenkrát věděl,
že to tajné rande v lese
na tolik let protáhne se?
Že z něj bude (říkám skromně)
láska jak trám. Aspoň pro mě.

Vzpomínáš...? Jsem prý tvůj osud.
Já té frázi věřím dosud.
Proč si lžu, fakt nemám šajn,
že je nám dál strašně fajn.
Žádná ONA. Žádné hádky.
Že se ke mně vrátíš zpátky.
Že to spolu zvládnem' přeci...
Panebože, to jsou kecy.

Čtyři dvacet. A co pak?
Pořád čekat na zázrak...?
Blíží se nám rozednění.
Další kafe. Líp mi není.
Nechme být to trapné *včera*.
Nejvyšší čas na bechera!

Snad po třetím frťanu
jednou provždy přestanu
brečet a psát tyhle cinty.
Konec.
I když bez pointy.

O autorovi

Petra Langová se narodila roku 1974 v Jablonci nad Nisou, kde žije dodnes. Kromě psaní, kterému propadla už v útlém věku, je i nadšenou fotografkou, milovnicí zvířat, filmů, oldies hudby a kvalitního čtiva. Na svém kontě má zatím dvě vydané knihy pro ženy – Příběh Ty a já a Blues opuštěné postele, několik písňových textů a sbírku básniček, schovanou už dlouhá léta v šuplíku. Momentálně zkouší prorazit se svým novým počinem, esotericky laděným společenským románem *Made in Heaven*.

VÁLEČNÁ HRDINKA

Rosana Zvelebilová

Zastávka u Brna, Česká republika, 8. 1. 2019

Hana si všimla, že Ema má na učebnici „*Sociologická teorie genderu*“ nenápadně položený mobil a surfuje po netu. „Hele, ty se neučíš!“

„A ty snad jo?“ Ema byla u Hany poprvé a rovnou tam měla přespát. Už se docela nudila. „Máš tu něco k pití?“

„Copak nebudeme celou noc šprtat?“ Kvůli Eminu zklamanému výrazu v obličeji zalovila v paměti. „Možná babka bude mít nahoře schovanou vodku.“

Ema se podívala na hodinky. „Myslíš, že v půl dvanáctý bude tvoje babička ještě vzhůru?“

„Zlata není moje babi. Je to sestřenka dědy, takže něco jako prarabča, ale říkáme jí babka,“ zvedla se a smetla ze sebe drobky pizzy. „A doufám, že spí. Pojď, mrkneme se.“

Otevřela dveře podkrovního bytu a pach stařešiny ji praštil do nosu. Začala šmejdít po místnosti. Otvírala skříňky z padesátých let plné knih, starého povlečení a nepotřebných krámů.

Ema se nejprve zdráhala vstoupit k cizí paní a jen se rozhlížela po chladné místnosti se zašlými tapetami, prošoupaným kobercem a opotřebovanými křesly. Nakonec neodolala a vešla, aby si mohla časem zapomenutý pokoj prohlédnout. „Tohle je cool!“ vytáhla mobil a vyfotila si plazmovou televizi, přes kterou byla přehozená háčkovaná dečka.

„Si blbá...“

„Kámo, čum!“ ukazovala na sametovou nástěnku plnou vojenských vyznamenání a otevřela dřevěnou krabičku, ve které bylo několik dalších medailí, ústřižky novinových článků a černobílé fotky. „Byla docela fešanda!“ vytáhla fotografii z vrchu, na které mladá blondatá žena stála před šedým pozadím v uniformě Rudé armády. Vypasovaný kabátek s medailemi, šerpa přes rameno a sukně pod kolena jí vážně slušely.

Hana probírala bednu plnou prázdných zavařovaček a vratných láhví, bohužel prázdných. „Je to pošahaná komunistka, nech to bejt.“

„To je nějaká úcta ke stáří? Určitě je to válečná hrdinka, zasloužila se o naši svobodu, a ty takhle!“ Ema to myslela trochu ironicky. Všechno nadšeně fotila a nezapomněla ani na selfie s Hanou. „Hele, nacista!“ všimla si zarámovaného pomačkaného obrázku ve skleněné vitríně. Mladý muž měl světlé pronikavé oči, byl hladce oholen a dle uniformy se jednalo o nějakého důstojníka. „To byl určitě její milenec!“

„Ty vole, nesnášela Němce, chápeš? Hlavně se o tom s ní nebav, kdybys ji někdy potkala. Mlela by o tom půl dne.“

Ema zajásala. „Hele, ale to by se mi hodilo do seminárky, ženská v armádě! Víš co, popsát, jak to měla těžký, aby dostala všechny ty medaile, a co pro to musela udělat. Možná by z toho mohla bejt i bakalářka.“

„Blbko, ještě nemáš ani první semestr, a už plánuješ bakalářku?“ Rozhlédla se s rukama v bok a povzdychla si: „Ty vole, žádněj chlast tu není...“

V ložnici se rozsvítilo a ozvalo se rozmrzelé: „Jestli jste od gestapa, tak jdete pozdě, válka už skončila, pitomci!“

„Skončila už dávno, babi. To jsem já, Hanička.“

Rozletěly se dveře a v nich stála pětadevadesátiletá stařena v bílé noční košili. Hlavu jí zdobily šediny a místo jedné nohy měla protézu. „Kdo?“ zamžourala na ni.

Hana pohodila hlavou a teatrálně protočila panenky. „Pojď, jdeme,“ chytla Emu za ruku a táhla ji ke dveřím.

Emě bylo trapně, že ji vzbudily. „Promiňte, jenom jsme hledaly nějaké pití.“

„Když nemůžeš nepřítele zastřelit, tak si s ním dej vodku,“ zamumlala a zašla do ložnice.

„Pojď už,“ Hana přešlapovala ve dveřích.

„Počkej, třeba nám něco dá. Tyhle babky mladý vždycky podělí.“

„Stojí ti to za to? Budeš muset poslouchat nějaký bláboly.“

„A ty chceš bejt celou noc na suchu?“

Zlata vyšla z ložnice a skutečně přinesla láhev finské vodky a tři porcelánové hrnečky se zeleným vzorem.

„Vidíš, říkala jsem to,“ mrkla Ema.

Stařenka se posadila do křesla a roztrěpanýma rukama nalila, pak ze sekretáře vytáhla popelník a připálila si.

Hana začala máchat rukou. „Nesnáším kouř, pojď, pudem.“

Ema ani neodpověděla a sedla si do křesla naproti Zlatě. „Tak děkuju,“ chopila se hrnečku.

Hana si s nechutí přinesla židli a připojila se k nim, připadalo jí neslušné nechávat tam kamarádku samotnou.

Babka se, jak Hana očekávala, pustila hned do vyprávění, jak s nepřítelem popíjela vodku. Znělo to, jako by se to stalo před pár hodinami.

Varšava, Polsko, 9. 7. 1945

Lezla jsem po čtyřech v úzkém proudu splašků. *Fuj, to je hnus*, pomyslela jsem si. Odřená kolena a holiny plné bahna se daly vydržet, ale zapáchalo mě v podbřišku a tělem se mi rozlilo podivné slabo, které jsem dobře znala. *Do háje, a ještě ke všemu to dostanu. Co to bylo za nápad, chodit kosit Němce, zrovna když to mám dostat?!*

Zpočátku jsem se pořád ohlížela, jestli mě příslušníci Wehrmachtu nepronásledují, ale nejspíš se jim nechtělo zacházet tak daleko. *Sakra, normálně se dá v těch kanálech chodit, to jsem musela vlézt zrovna do tak blbýho...* Nic jiného mi nezbylo, když jsem

před nimi utekla do slepé uličky. *Aspoň, že chlapi z jednotky zdrhli včas, když jsem velela „ústup“.*

Redukovat nacisty mě bavilo, připadala jsem si důležitá. Byl to příjemný adrenalin, prohledávat domy a sem tam nějakého vojáka vyšťárat a odprásknout. Důstojníky jsme samozřejmě vodili na velitelství, pokud to šlo. Částečně to byla satisfakce za jejich zločiny, ale hlavně mě těšila dobře odvedená práce. *Proč jich tam bylo tolik? Měli po válce zdrhat, ne se shlukovat v troskách,* stále jsem se divila, že nás překvapila přesila.

V kapesní svítilně bylo potřeba šetřit baterii, takže jsem ji používala jen u křižovatek a na kompas, abych zkontrolovala, že si držím směr na východ, tedy do centra Varšavy. *Tohle mě nebaví, kam až ten kanál vede?* Posvítila jsem do nekonečného tunelu, ze stran přitékaly splašky, všude byla olezlá plíseň a občas mi přes cestu proběhl potkan. Když se o mě v naprosté tmě jeden otřel kožichem, dost mě to vyděsilo. Sice jsem nezakřičela, ale hrklo ve mně a srdce se mi rozbušilo až v krku, musela jsem to chvíli rozdýchávat.

Po nějaké době jsem uslyšela šustění a šplouchání, jako bych v kanále nebyla sama. Zarazila jsem se a ani se nehнула. Zatajila jsem dech a poslouchala, jestli je to potkan, nebo něco jiného. Bylo naprosté ticho a posvítit jsem se neodvažovala. Krev mi tepala v uších a hrdlo se mi sevřelo. Dala jsem na svůj instinkt a potichu vytáhla zbraň.

Ozvalo se lámanou polštinou: „Je tam někdo?“

Polil mě studený pot. Prvotní nápad byl stisknout spoušť. *Co když je tam zatáčka? Jenom bych na sebe zbytečně upozornila a ten chlap může střelbu opřevovat! Polák to není. Kruci, takže nějaký Němec mi leze naproti.*

„Nechci se s vámi potkat, takže se otoč a lezte zpátky,“ odpověděla jsem německy. Hned jsem si uvědomila chyby ve větě a doufala, že ho oklamu aspoň ženským hlasem.

„Nemůžu, jsem na útěku.“

„Před rudoarmějci?“

Chvíli váhal. „Nechci vám na to odpovídat, co když jste jednou z nich?“